

BÁN BÁNH, RỬA XE ĐỂ NUÔI MỘNG THÁM HIỂM VŨ TRỤ

Thay vì ngồi trong phòng thí nghiệm, các nhà khoa học sẽ bán bánh, rửa xe để góp tiền cho những dự án thám hiểm không gian của Mỹ.

Theo kế hoạch ngân sách mà chính quyền của Tổng thống Mỹ Barack Obama đệ trình trước quốc hội hồi đầu đầu năm, kinh phí dành cho các dự án thám hiểm vũ trụ của Cơ quan Hàng không Vũ trụ Mỹ (NASA) sẽ giảm 300 triệu USD. Dù quốc hội Mỹ chưa phê chuẩn kế hoạch, nhiều nhà khoa học đã quyết định tham gia sự kiện rửa xe, bán những chiếc bánh có hình dạng giống phi thuyền, hành tinh, thiên hà để góp tiền cho các dự án thám hiểm không gian vào ngày 9/6. Trên thực tế đây là một hình thức phản đối chủ trương giảm ngân sách cho NASA của các nhà khoa học, Discovery News đưa tin.

Việc chế tạo phi thuyền có thể "ngốn" hàng triệu hoặc hàng tỷ USD, còn tiền lãi của mỗi chiếc bánh chỉ vào khoảng vài xu, song nhiều chiếc bánh sẽ tạo nên một khoản lớn. Đó là lập luận của những người tổ chức sự kiện rửa xe hơi và bán bánh mang tên "Planetary Exploration" tại Đại học Central Florida, Mỹ. Các giáo sư và sinh viên của trường hy vọng sự kiện này sẽ thu hút sự chú ý của các nghị sĩ Mỹ, khiến họ cấp thêm tiền cho các dự án nghiên cứu trong hệ Mặt Trời. 19 sự kiện tương tự sẽ được tổ chức khắp nước Mỹ.

"Chúng tôi không yêu cầu quốc hội cấp thêm tiền cho NASA, mà chỉ yêu cầu họ giảm ngân sách của NASA với tỷ lệ thấp nhất có thể", Laura Seward, một sinh viên của Đại học Central Florida, phát biểu.

Hình minh họa robot tự hành Curiosity thám hiểm bề mặt sao Hỏa sau khi đáp xuống hành tinh đỏ vào tháng 8. (Ảnh: NASA)

Giống như nhiều cơ quan liên bang khác, NASA đang đối mặt với tình trạng thiếu tiền cho các dự án khoa học do chủ trương giảm chi tiêu công của Nhà Trắng. Giới khoa học lo ngại một số dự án của NASA sẽ bị hủy do thiếu kinh phí. Một số dự án vẫn được thực hiện, song phạm vi thám hiểm và nghiên cứu sẽ giảm so với dự kiến ban đầu. Hôm 7/6, NASA thông báo họ buộc phải hủy kế hoạch phóng kính thiên văn có khả năng thu nhận tia X lên vũ trụ vào năm 2014 vì chi phí để thực hiện kế hoạch quá lớn. Nếu được phóng lên, kính thiên văn đó sẽ giúp con người phát hiện và nghiên cứu những vật thể siêu đặc trong vũ trụ như hố đen, sao neutron.

Viện Nghiên cứu Southwest tại Mỹ là nhà tài trợ cho các nỗ lực phản đối chủ trương giảm ngân sách dành cho khoa học.

"Những hoạt động bán bánh và rửa xe của các nhà khoa học được tiến hành để thu hút sự chú ý của giới truyền thông và thay đổi ý định giảm ngân sách dành cho nghiên cứu vũ trụ của quốc hội. Chủ trương giảm ngân sách dành cho thám hiểm không gian nên được hủy nếu Mỹ vẫn muốn duy trì vị thế dẫn đầu trong lĩnh vực này", Alan Stern, phó chủ tịch Viện Nghiên cứu Southwest, phát biểu.

Jill Tarter, giám đốc Viện Nghiên cứu Nền văn minh trong vũ trụ (SETI) tại Mỹ, khẳng định viện của ông cũng tham gia các sự kiện rửa xe và bán bánh.

"Nước Mỹ sẽ đối mặt với nguy cơ mất một thế hệ kỹ sư và nhà nghiên cứu tài năng. Đó là những người có khả năng thám hiểm hệ Mặt Trời để tìm kiếm sự sống bên ngoài địa cầu", Tarter bình luận.

NASA đã thực hiện một số dự án thám hiểm hành tinh. Tàu Cassini của họ đã tới sao Mộc, tàu

New Horizons đang bay tới tiểu hành tinh Diêm Vương, robot tự hành Curiosity sẽ tới sao Hỏa vào tháng 8 tới. Một số dự án khác sẽ được thực hiện trong vài năm tới, như phóng tàu lên thiên thạch để lấy mẫu đất vào năm 2016.